

Selvitys kuntien ja hyvinvointialueiden yhdyspinnoista

Pakolaisesta kuntalaiseksi –tilaisuus

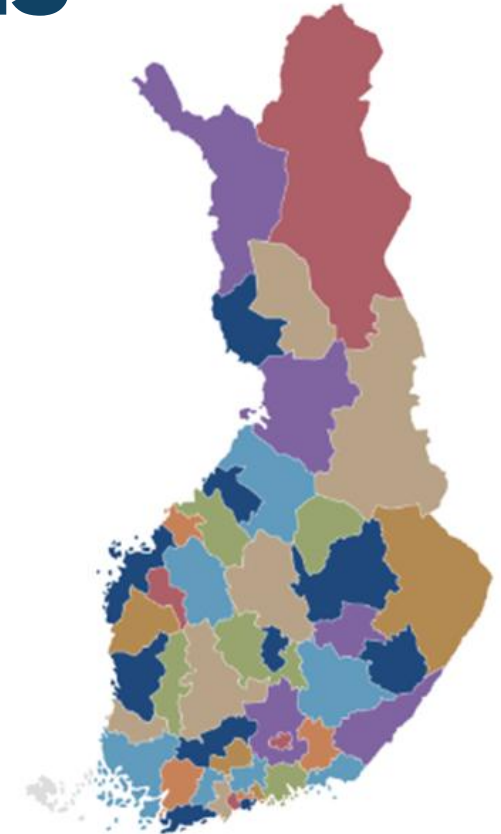
7.5.2026

Liisa Jurmu

Kotoutuja-asiakkaiden määrällinen ja alueellinen kehitys 2024 vs. 2025

- **Kotoutuja-asiakkaita oli määrällisesti eniten pääkaupunkiseudulla.** Suurimmat asiakasmäärät olivat Helsingissä (n. 4 400, +20 %), Vantaalla (n. 3 000, +1,4 %) sekä Espoo–Kauniaisten työllisyysalueella (n. 2 600, -7 %).
- **Useilla työllisyysalueilla kotoutujien määrät laskivat huomattavasti,** erityisesti Pohjoisessa Keski-Suomessa (-41 %), Salossa (-32 %) ja Läntisessä Pirkanmaassa (-30 %).
- Suhteellisesti voimakkainta kasvu oli Savonlinnan (+121 %), Kainuu–Koillismaan (+50 %) sekä Oulun seudun (+42 %) työllisyysalueilla.

Yhteistyön tilannetta selvitettiin neljännen kerran kuntajohdolta

KUNTA
LIITTO Kommun-
förbundet

Kuntaliiton tilannekuvakysely kuntien ja hyvinvointialueiden yhdyspinnoista

Tuloksia helmi-maaliskuussa 2026 toteutetusta kuntajohdon kyselystä: Miten kunnat kokevat yhteistyön hyvinvointialueiden kanssa?

8.4.2026

Uutiset

Hyvinvointialueiden ja kuntien yhteistyön sujuvuudessa on suuria vaihteluja

Eniten haasteita on Itä-Uudellamaalla, Etelä-Pohjanmaalla ja Pohjois-Savossa.

Moni on mukana sekä kunnan että hyvinvointialueen päätöksenteossa. Kuva: Pictabay

Jouni Lampinen

JULKAISTU 8.4.2026 - 00:02

Kysely: Kuntien tyytyväisyydessä hyvinvointialueisiin suuria eroja – Valtio-ohjaus vaikeuttaa yhteistyötä

DEMOKRAATTI / ARJA JOKI

Kyselytutkimuksen mukaan yhteistyössä on haasteita vaihtelevasti eri sektoreilla, ja onnistumiset ja ongelmat vaihtelevat myös alueittain.

KUNTA
LIITTO

Kyselytutkimus: Kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyö jakaa jyrkästi kuntajohtoa – kolmannes kunnista kokee yhteistyön toimivan hyvinvointialueiden kanssa

8.4.2026 00:01:00 EEST | Suomen Kuntaliitto / Finlands Kommunförbund | Tiedote

Jaa

Kunta- ja kuntayhtymäjohdolle tehdyn kyselyn mukaan yhteistyö hyvinvointialueen kanssa on edennyt myönteiseen suuntaan. Kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyö kuitenkin jakaa kuntajohtoa: kolmannes kokee yhteistyön toimivan hyvin, kun taas lähes neljännnes arvioi sen heikoksi. Kuntaliiton tuoreen kyselyn mukaan yhteistyö on kehittynyt, mutta sitä haastavat epäselvä työnjako, talouspaineet ja vastakkainasettelu.

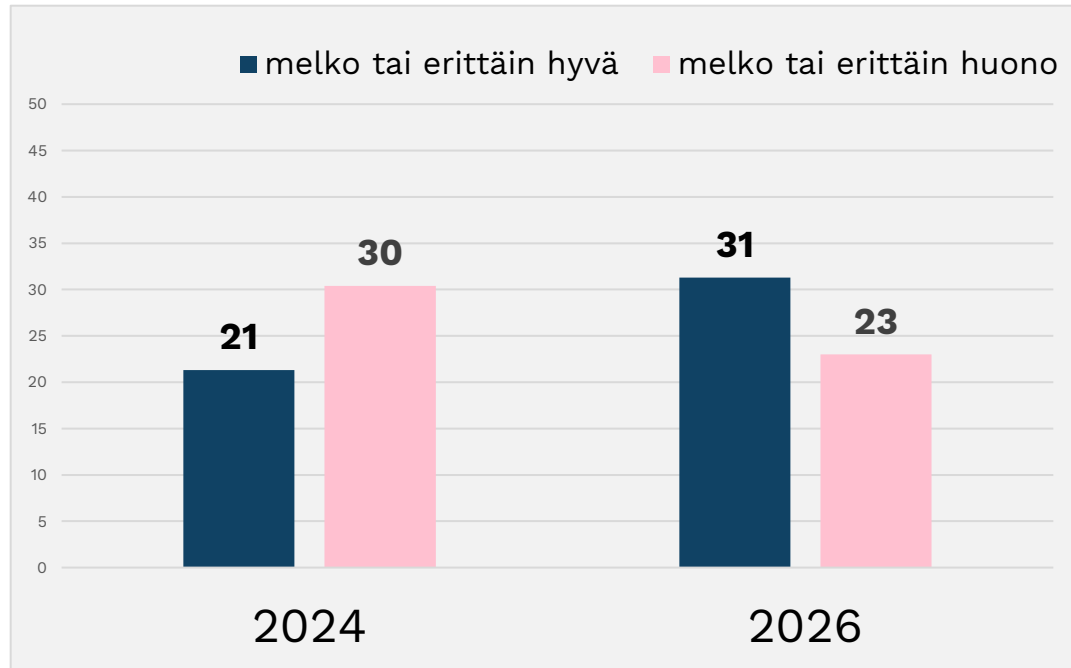
Tietoa yhdyspintakyselystä 2026 ja sen kohderyhmistä

- **Kyselyn kohderyhmänä olivat kuntien valtuustojen ja hallitusten puheenjohtajat, kuntajohtajat ja kuntien toimialajohtajat. Lisäksi kohderyhmänä olivat muut kuntayhtymät* (pl maakuntien liitot) sekä koulutuksen järjestäjät.**
- **Kyselyyn saatiin 505 vastausta*.**
  - Kuntavastauksia yhteensä 486 (96 %) ja muista kunta-alan organisaatioista vastauksia 19 (4 %).
  - Kuntapuheenjohtajia 60 (12 %), kuntajohtajia 47 (9 %) ja muuta yleisjohtoa 52 (10 %), sivistystoimen viranhaltijajohtoa 237 (47 %) ja muuta toimialajohtoa 109 (22 %).
  - Kuntaedustajien vastaukset edustavat kaikkiaan 209 kuntaa
  - Vastauksia saatiin kaikkien hyvinvointialueiden alueilla sijaitsevista kunnista
  - Vastauksia saatiin kaikista kuntakokoluokista
- **Kysely lähetettiin kuntien, kuntayhtymien ja muiden koulutuksen järjestäjien kirjaamoille 23.2.2026 ja vastausaika oli 10.3.2026 saakka.**
- **Tämän raportin pohjana olevaan kyselyyn valittiin osin samat kysymykset kuin vuosina 2022, 2023 ja 2024 toteutetuissa yhdyspintojen kuntakyselyissä.**

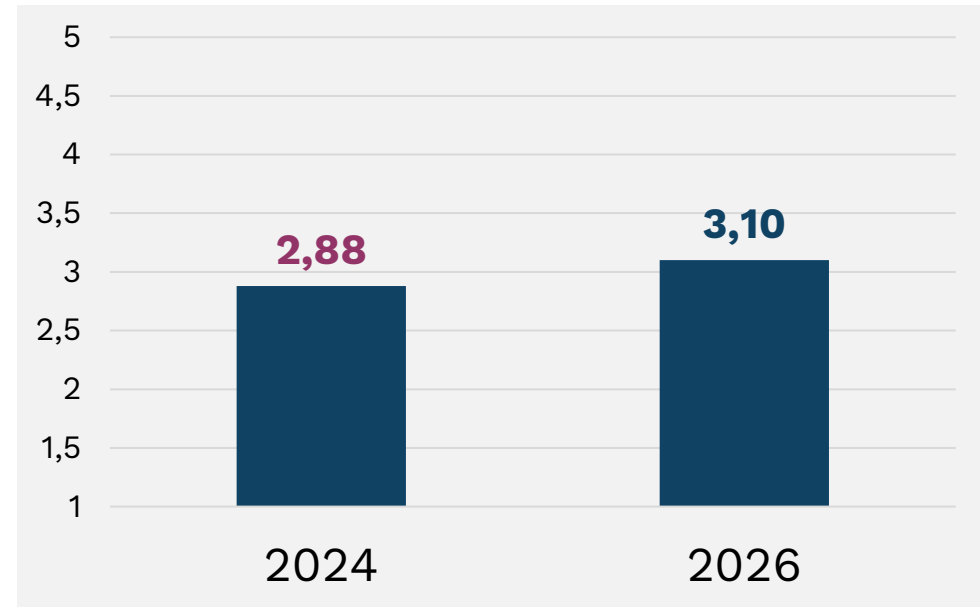
*Lisäksi kaksi vastausta tuli vastausajan ulkopuolella ja niiden osalta vastaukset on huomioitu avoimissa kysymyksissä

Miten arvioit yhteistyön toimivuutta kuntasi/organisaatiosi ja hyvinvointialueen välillä tällä hetkellä?

% vastanneista pitää yhteistyötä melko tai erittäin hyvänä vs. melko tai erittäin huonona.

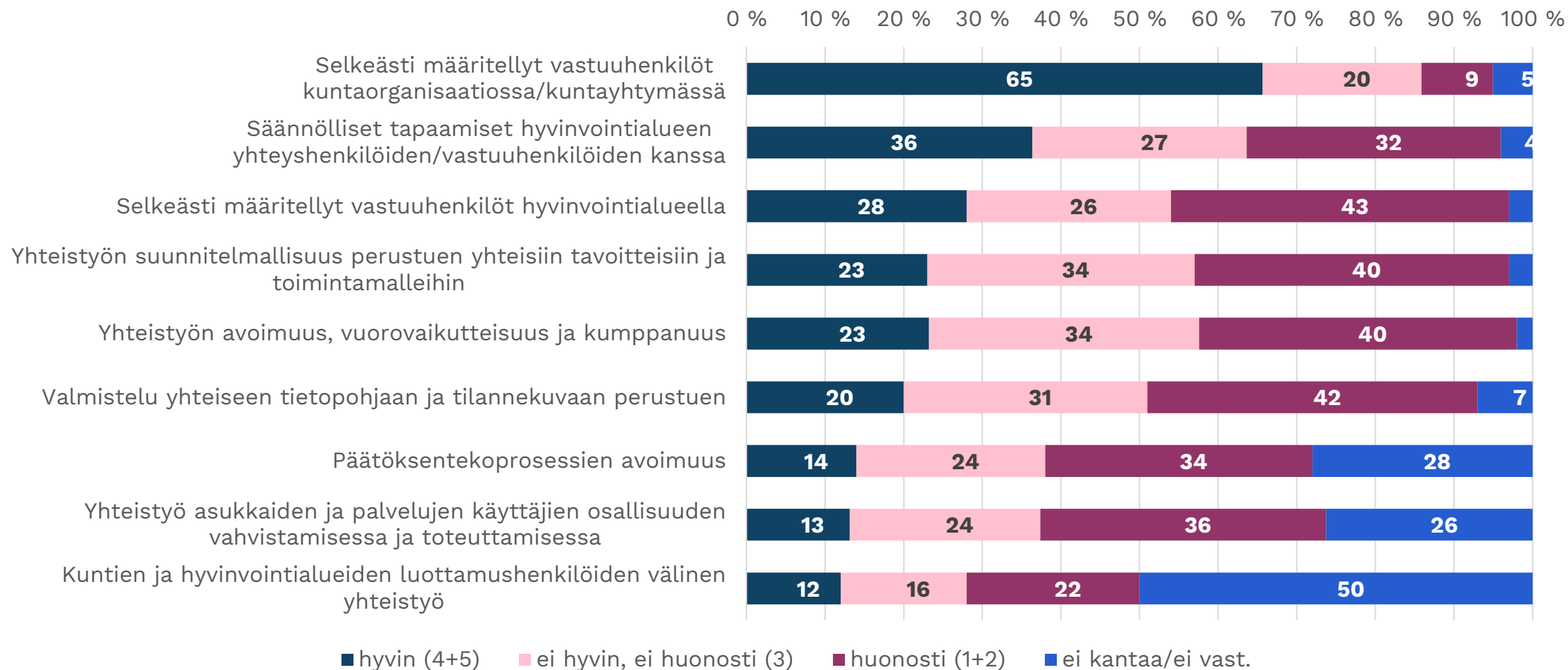
Keskiarvot asteikolla 1-5; mitä korkeampi arvo, sitä toimivampana pitää yhteistyötä.

Yhdyspintakysely kunnille ja kuntayhtymille 2-3/2026

Miten seuraavat asiat ovat toteutuneet hyvinvointialueen kanssa tapahtuneessa yhteistyössä?

Kunnat ja kuntayhtymät, vastausten %-jakaumat (n=505)

Yhdyspintakysely kunnille ja kuntayhtymille 2-3/2026

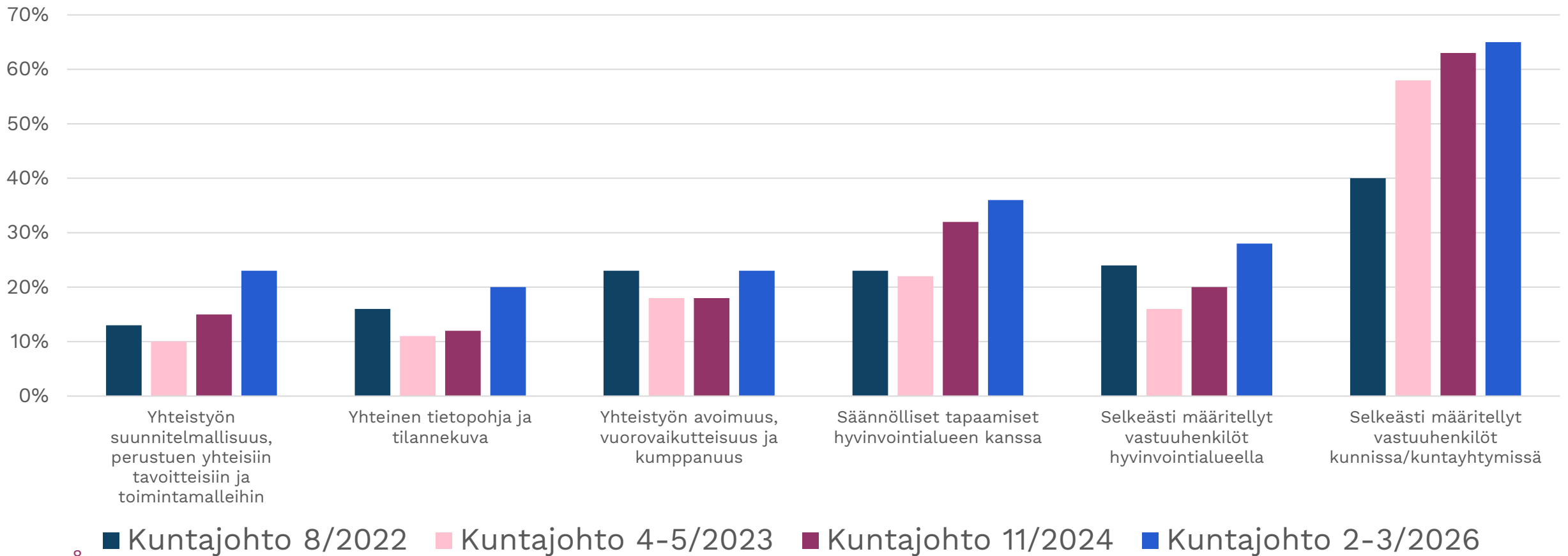
Miten seuraavat asiat ovat toteutuneet hyvinvointialueen kanssa tapahtuneessa yhdyspintayhteistyössä?

Keskiarvot kuntavastaajien osalta (asteikko 1-5, erittäin huonosti/erittäin hyvin)

Hyvinvointialue	Säännölliset tapaamiset hyvinvointialueen yhteyshenkilöiden /vastuuhenkilöiden kanssa	Selkeästi määritellyt vastuuhenkilöt hyvinvointialueella	Selkeästi määritellyt vastuuhenkilöt kuntaorganisaatiossa/kuntayhtymässä	Yhteistyön suunnitelmallisuus perustuen yhteisiin tavoitteisiin ja toimintamalleihin	Valmistelu yhteiseen tietopohjaan ja tilannekuvaan perustuen	Yhteistyön avoimuus, vuorovaikutteisuus ja kumppanuus	Kuntien ja hyvinvointialueiden luottamushenkilöiden välinen yhteistyö	Päätöksentekoprosessien avoimuus	Yhteistyö asukkaiden ja palvelujen käyttäjien osallisuuden vahvistamisessa ja toteuttamisessa	N
Etelä-Karjala	3,5	3,4	4,0	3,4	3,2	3,4	3,2	3,4	3,6	18
Etelä-Pohjanmaa	2,4	2,4	3,9	2,4	2,3	2,4	2,8	2,6	1,9	27
Etelä-Savo	3,2	3,0	3,7	2,9	2,6	2,5	2,5	2,3	2,6	17
Helsinki	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	3,0	4,0	4,0	1
Itä-Uusimaa	2,4	2,0	3,8	1,8	2,0	2,0	1,7	2,0	2,0	6
Kainuu	3,3	3,2	4,1	3,3	2,9	3,4	2,7	2,8	2,6	13
Kanta-Häme	3,1	2,7	3,6	2,8	2,7	3,0	2,6	2,9	2,4	21
Keski-Pohjanmaa	3,0	2,9	4,0	2,9	3,0	2,7	3,0	2,6	2,8	15
Keski-Suomi	3,2	2,5	3,7	2,6	2,4	2,4	2,6	2,2	2,4	33
Keski-Uusimaa	3,9	3,7	4,1	3,1	3,3	3,4	3,0	3,1	3,2	15
Kymenlaakso	3,0	3,0	3,5	2,5	2,0	2,8	1,7	2,3	2,5	4
Lappi	2,5	2,6	3,6	2,7	2,6	2,5	2,4	2,7	2,3	26
Länsi-Uusimaa	3,4	2,8	3,5	2,2	2,4	2,6	2,8	2,5	2,9	19
Pirkanmaa	3,4	3,1	3,9	3,0	2,9	3,0	2,8	2,8	2,8	49
Pohjanmaa	2,5	2,7	3,8	2,6	2,8	2,6	3,1	2,5	2,9	25
Pohjois-Karjala	3,4	3,4	3,7	3,3	2,9	3,1	2,7	2,8	2,9	19
Pohjois-Pohjanmaa	2,5	2,5	3,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,4	2,3	57
Pohjois-Savo	2,5	1,9	3,6	2,2	2,2	2,3	2,4	2,3	2,0	31
Päijät-Häme	3,1	3,1	3,9	2,9	2,9	3,0	2,7	2,9	2,9	20
Satakunta	3,0	2,5	4,1	2,6	2,3	2,7	2,7	2,8	2,5	23
Vantaa-Kerava	3,8	3,0	3,8	2,8	3,0	3,2	3,5	2,0	2,0	6
Varsinais-Suomi	3,3	2,8	3,9	2,8	2,7	2,7	2,6	2,4	2,4	41
Kaikki vastaajat	3,0	2,8	3,8	2,7	2,6	2,7	2,7	2,6	2,6	486
Vaihteluväli	2,4-4,0	1,9-4,0	3,5-4,1	1,8-4,0	2,0-4,0	2,0-4,0	1,7-3,5	2,0-4,0	1,9-4,0	
N	458	467	453	465	446	468	236	338	350	

Kuntaedustajien näkemykset siitä, miten hyvin seuraavat asiat ovat toteutuneet hyvinvointialueen kanssa tapahtuneessa yhteistyössä v: 2022-2026

% vastanneista arvioi toteutuneen melko/erittäin hyvin.

Yhteistyössä toimivaa? Millä yhdyspinnoilla yhteistyö erityisesti toimii? Nostoja avoimista vastauksista

Kuntapuheenjohtajat

Yhteistyö toimii siellä, missä arjen tekeminen kohtaa

Säännölliset tapaamiset

Hyvä neuvotteluyhteys

Hyte, opiskeluhoolto, lasten, nuorten ja perheiden palvelut, ikäihmisten palvelut, yhteistyö pelastustoimen kanssa

Tiedonsaanti hyvinvointialueen luottamushenkilöiltä

Tilaratkaisuiden edistäminen, vuokrakeskustelut

Operatiivisella tasolla on pystytty ratkaisemaan asioita hyvin, mutta strategisemman tason yhteinen ennakointi ja kuntakohtaisten vaikutusten arviointi kaipaa vielä vahvistamista.

Kuntajohtajat ja muu yleisjohto

Tiivis johdon välinen yhteistyö

Suunnittelu ja seuranta tehdään yhdessä

Tiedon avoin jakaminen ja yhteinen suunnittelu

Yhteistyösopimus

Kiinteistöihin liittyvät neuvottelut

Varautumiseen liittyvä yhteistyö, oppilashuolto, hyte, perhekeskusyhteistyö

Yritystä yhteistyölle on, mutta käytäntö ei toimi

Perhekeskusmalli toimii loistavasti meillä ja on jopa parantunut hyvinvointialueen aikana.

Toimialajohto

Vastinparit löytyvät hyvinvointialueelta

Säännölliset, sovitut palaverirakenteet ja esim. vuosikellot tukevat toimivuutta

Eri yhdyspinnoilla onnistumisia: perhekeskukset, opiskeluhoolto, hyte, varautuminen, kiinteistöasiat

Saatu pitkän työskentelyn jälkeen toimivat yhteistyörakenteet ja prosessit myös kuvattu

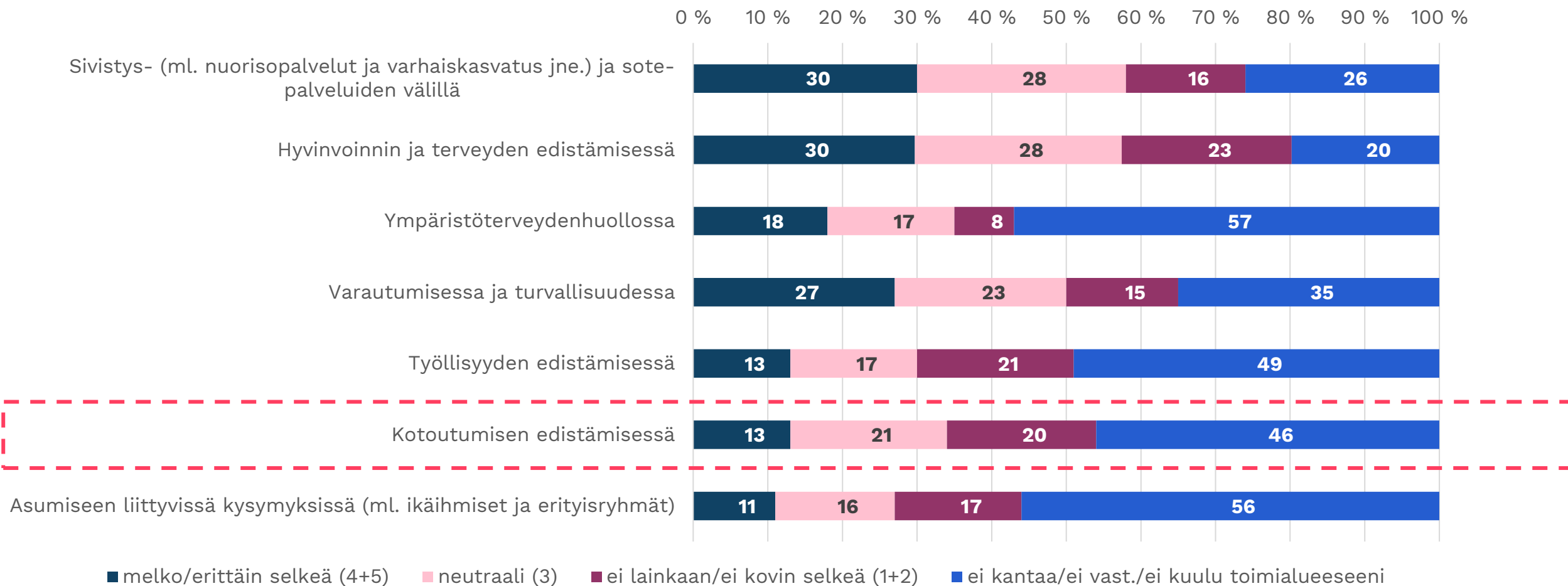
Hyvinvointialueilla on tilanne rauhoittunut ja parantunut

Työryhmien rakenne ja roolit ovat selkeytyneet hyvin

Yhdyspintakysely kunnille ja kuntayhtymille 2-3/2026

Miten selkeänä pidät työnjakoa kuntasi/organisaatiosi ja hyvinvointialueen välillä?

Kunnat ja kuntayhtymät, vastausten %-jakaumat (n=505)

Yhdyspintakysely kunnille ja kuntayhtymille 2-3/2026

Miten selkeänä pidät työnjakoa kuntasi/organisaatiosi ja hyvinvointialueen välillä? Keskiarvot kuntavastaajien osalta (asteikko 1-5, ei lainkaan/erittäin selkeä)

Hyvinvointialue	Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä	Sivistys- (ml. nuorisopalvelut ja varhaiskasvatus jne.) ja sote-palveluiden välillä	Työllisyyden hoidossa	Kotoutumisen edistämisessä	Varautumisessa ja turvallisuudessa	Asumiseen liittyvissä kysymyksissä (ml. ikäihmiset ja erityisryhmät)	Ympäristöterveydenhuollossa	N
Etelä-Karjala	3,7	3,7	2,9	3,1	3,7	3,5	3,7	18
Etelä-Pohjanmaa	2,8	3,0	2,5	2,7	2,6	2,8	3,5	27
Etelä-Savo	3,1	2,9	2,6	2,7	3,6	3,1	3,9	17
Helsinki	4,0	4,0	3,0	3,0	3,0	-	-	1
Itä-Uusimaa	2,5	3,0	3,2	4,0	3,2	2,0	3,0	6
Kainuu	3,6	3,2	3,7	3,2	4,0	4,0	4,5	13
Kanta-Häme	2,9	3,5	2,7	2,6	3,1	2,6	3,3	21
Keski-Pohjanmaa	3,2	3,1	2,9	2,8	3,3	3,2	3,9	15
Keski-Suomi	3,0	3,2	2,6	2,9	3,2	2,5	2,9	33
Keski-Uusimaa	3,2	3,6	2,9	3,4	3,1	3,3	3,6	15
Kymenlaakso	3,0	3,8	2,7	3,0	3,0	2,7	3,3	4
Lappi	3,2	3,4	2,7	2,6	2,9	2,7	3,5	26
Länsi-Uusimaa	3,4	2,9	3,0	3,0	3,1	2,8	3,4	19
Pirkanmaa	3,3	3,3	2,9	2,8	3,5	3,0	3,2	49
Pohjanmaa	3,0	2,9	2,9	2,6	3,4	3,0	3,6	25
Pohjois-Karjala	3,2	3,1	2,8	2,6	3,2	2,5	3,9	19
Pohjois-Pohjanmaa	3,2	3,1	2,8	2,9	3,0	2,7	2,9	57
Pohjois-Savo	2,5	2,9	2,2	2,4	2,6	1,8	2,1	31
Päijät-Häme	3,1	3,8	3,2	3,2	3,2	3,1	3,6	20
Satakunta	2,8	2,9	2,2	2,6	3,1	2,4	2,6	23
Vantaa-Kerava	2,8	3,3	3,5	3,0	4,0	2,5	4,5	6
Varsinais-Suomi	3,2	3,2	2,9	2,7	3,1	3,0	3,5	41
Kaikki vastaajat	3,1	3,2	2,8	2,8	3,2	2,8	3,3	486
Vaihteluväli	2,5-4,0	2,9-4,0	2,2-3,7	2,4-4,0	2,6-4,0	1,8-4,0	2,1-4,5	
N	392	363	247	261	315	218	208	

Uusi VM:n asettama työryhmä kuntien, hyvinvointialueiden ja valtion välisen yhteistyön edistämiseksi

- Yhteistyöryhmän tehtävänä on kuntien ja hyvinvointialueiden yhdyspintoihin liittyen
  - edistää yhteistyötä tukevia rakenteita ja tiedon kulkua,
  - selvittää yhteistyön esteitä ja keskeisimpiä ongelmakohtia,
  - tehdä ehdotuksia säädösmuutoksiksi tai uusiksi toimintatavoiksi,
  - tukea hyvien käytäntöjen leviämistä vahvistaa mukana olevien organisaatioiden välistä yhteistyötä.
- Mukana VM, STM, TEM, OKM, SM, Hyvil ja Kuntaliitto
- Ryhmän toimikausi on 13.3.2026–31.3.2027.

Työryhmä asetettu kuntien ja hyvinvointialueiden yhdyspintatyön vahvistamiseksi

valtiovarainministeriö
13.3.2026 12.24 TIEDOTE

Valtiovarainministeriö asetti 13. maaliskuuta yhteistyöryhmän edistämään kuntien, hyvinvointialueiden ja valtion välistä yhteistyötä. Työn tavoitteena on varmistaa, että kuntien ja hyvinvointialueiden vastuut selkiytyvät ja palvelut toimivat asukkaiden näkökulmasta sujuvasti.

Hyviä käytänteitä kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyöstä

Kotoutumista edistämässä yhteistyöllä – Pirkanmaan hyvinvointialueen ja Tampereen hyvät käytännöt

Kotoutumisen edistäminen on monialaista ja edellyttää eri toimijoiden tiivistä yhteistyötä. Viime vuosina kotoutumisen edistämisen toimintaympäristössä ja lainsäädännössä on tapahtunut merkittäviä muutoksia, mikä on luonut tarpeen kehittää käytäntöjä sujuvalle ja toimivalle yhteistyölle kuntien ja hyvinvointialueiden välillä. Yhteistyö maahanmuuton ja kotoutumisen kysymyksissä on keskeistä esimerkiksi pakolaisten vastaanotossa, alaikäisenä ilman huoltajaa tulleiden maahanmuuttajien tukemisessa sekä eri ikäisten ja elämäntilanteissa olevien maahanmuuttajien palvelujen yhteensovittamisessa.

Kirjoituksessa esitellään neljä konkreettista esimerkkiä siitä, millaisia hyviä yhteistyön käytäntöjä Pirkanmaan hyvinvointialueen ja Tampereen kaupungin näkökulmasta on kehitetty.

www.kuntaliitto.fi/yhdyspinnat

Kiitos.

Liisa Jurmu

liisa.jurmu@kuntaliitto.fi

050 479 6835

www.kuntaliitto.fi/yhdyspinnat

